VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN
VÄSTARVET

Sundsby Säteri – reparation av källarvind 2012

Antikvarisk åtgärdsrapport

Sundsby säteri – reparation av källarvind 2012
Antikvarisk åtgärdsrapport

Tomas Brandt
Västarvet / Bohusläns museum

BOHUSLÄNS MUSEUM

Sundsby säteri – reparation av källarvind 2012

Historisk bakgrund

Källarvinden troligen uppförd under 1800-talet. Vid 1900-talets mitt var den i dåligt skick. Den räddades genom en reparation 1962. Vid denna reparation gjordes vindsdelen ”kortare” vilket gjorde att södra delen av källaren blev en utegård, utan tak men med taktäckning på själva murarna.

Läge före arbeten

Byggnaden hade två problem:

1) Läckage i takets västra halva hade lett till rötskador i tak, golv, och i den yttre syllen ovanpå muren.
2) Instabilitet och ras i den södra delen av källarmuren. Detta på grund av att vatten kommit in murbruk och fylle, och med hjälp av frostsprängning förskjutit stenar.

Genomförda arbeten

Stenväggar

Källarvinden har i söder en öppen gård, omgärdad på tre sidor av en hög stenmur. Denna mur har tidigare utgjort källarvägg. Gårdens fjärde sida avgränsas av källarvindens sydvägg. De skador som har åtgärdats har funnits på två av de tre fria murarna. Här har skadade partier rivits, eftersom murarna var instabila, och har därefter återuppmurats med ett utseende så likt det befintliga som möjligt. Fogning med utstrukna fogar.

Tak

Reparation av förekommande rötskador på västra sidan i undertak, täckning med oljehärdad masonite och omläggning av taktegel, med komplettering av skadade pannor. Komplettering har skett med tegel från huvudbyggnadens nyligen bytta tak.

Utbyte av rötskadad syll.

Mark

Marken söder om källarvinden har rensats från sten mm, och återställts.

Medverkande

Byggledning: Rolf Johansson, RJ Consulting AB, Tjörn
Murarbeten: Askims trädgårdsanläggningar AB/Gunnar Blanke

Byggnadsarbeten: Styrdalens Bygglag AB, Tjörn

För Bohusläns museum, Tomas Brandt, antikvarie

Den färdiga muren, sydsidan. Muren sedd från sydsidan. På omslaget syns muren uppifrån.

X

Sydöstra hörnet inifrån. Mycket ny sten har behövts för att komplettera murarna men utsidan har lagts så lik den ursprungliga muren som möjligt.

Reparerad del av källarvinden.

X

Reparerad del av källarvinden, sett inifrån.

Skadat parti innan reparation

Samma parti som ovan under rivning av de instabila partierna. Rivningen gick runt sydöstra hörnet och halvvägs in på södra gaveln.

Återuppmurning påbörjad.

Återuppmurning pågår, på ömse sidor om sydöstra hörnet.

Källor

Tryckta källor

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län (1980). *Sundsby säteri. Kulturhistorisk dokumentation inför byggnadsminnesförklaring nr 2.*

Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Tjörns kommun (2006). *Sundsby. Vård-program för trädgård och park. Utarbetat av Camilla Lengstrand och Kolbjörn Wærn.*

Tekniska och administrativa uppgifter

Västarvet dnr:	VA 455-2012
Lst dnr:	432-30627-2011
Lst Beslutsdatum:	2012-04-17
Län:	Västra Götalands län
Kommun:	Tjörn
Socken:	Valla
Fastighetsägare:	Tjörns kommun
Handlingar som beskriver åtgärderna:	Komplettering av bidragsansökan kallmurar Källarvinden, Sundsby Säteri. Upprättad av Tjörns kommun/Sundsby 2012-04-17
Arbeten genomförda:	2011-2012
Slutbesiktning:	Arbetena är slutbesiktigade 2012-10-25